

Варто наостанок відзначити й чудовий переклад оригінального твору Дж. Вілсон у виконанні В. Чернишенка. Соковита українська мова, тим більше у сленговому варіанті, органічно передає загальну підліткову атмосферу та ідею твору, а для підтримки письменницького задуму про абетковий клуб перекладачеві навіть довелося змінити майже всі імена дівчат (наприклад, замість головної героїні Дейзі та злоки-Хлої у англійській версії, у вітчизняному виданні з'явилися Гелена та Белла).

Книга однозначно варта уваги, причому буде однаково приводом для роздумів і дорослим, і маленьким читачам. Сама письменниця зізнається, що любить писати дівчачі книжки про те, що підлітки не можуть відверто обговорити з батьками. Адже крізь розваги й веселощі, розбірки та налагодження соціальних зв'язків проступають важливі проблеми реальності, про які варто говорити голосно й чітко, плекаючи такі цінності, як людяність, доброта, вихованість, толерантність, особливо по відношенню до людей з особливими потребами, відповідальність за свої вчинки.

Література

1. Вілсон Дж. Вечірка з ночівлею: повість / пер. з англ. В. Чернишенка. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2012. 136 с.

Тетяна Шарова

ПРИГОДИ ЗАВЖДИ НЕПЕРЕДБАЧУВАНІ

Євгенія Пірог «Тридцять перший меридіан». К: Видавничий центр «12». 2018. 84 с.

У книзі Євгенії Пірог «Тридцять перший меридіан» маємо змогу прочитати передмову Миколи Подрезана, де він акцентує увагу на тому, що «...немає світу здорових і світу людей з інвалідністю». Так, з цією реплікою можна цілком погодитися. На сторінках твору Є. Пірог подає цікаву історію підлітків, які мають бажання подорожувати, мріють бути не такими як всі.

У дитинстві Петрик, головний герой твору «Тридцять перший меридіан» мріяв стати археологом або мандрівником. У творі йому чотирнадцять і його мрія не здійсниться, бо він пересувається на візку. Коли йому запропонували поїхати в експедицію, його реакція була зрозумілою. «Я? Поїду? Не смішно, – саркастично скривився парубок. – Хіба зможу? Ось мій транспорт. Спересердя, якби міг, вдарив би поруччя свого візка. Накочувалося, часом візок просто бісив [1, с. 15].

З любов'ю до матерів, які мають дітей з обмеженими можливостями звертається авторка на с. 20: «Мами, чії діти ніколи не матимуть покоцаних клітинок, не зліплять кумедний вареник, не намалюють квіточку і жодного разу не поцьомають матусю перед сном. Мами, чий вічно тривожний сон – єдиний зелений ангел для їхніх незвичайних дітей [1, с. 20]. Ця частина тексту спонукає до співчуття по відношенню до людей з обмеженими фізичними можливостями. Однак твір авторка не спрямовує у вістрія співчуттів до героїв. Навпаки, вона надає Петрикові сил та бажання не зупинятися на досягнутому та не забувати про мрію – подорожувати.

Знайомство Петрика з віртуальним другом Сергієм – це ще одна спроба показати незвичайних людей, оскільки обоє хлопців пересуваються на візку «Сергієві двадцять сім, він коротко стрижений і трохи клаповухий. Через важку травму Сергій мусить пересуватись на візку» [1, с. 20]. Спілкування таких людей є свідченням того, що комунікація не має кордонів. Навіть люди з обмеженими можливостями можуть вільно спілкуватись, віртуально чи, навіть, реально.

Коли тато Олі через свого друга запропонував їй поїхати на розкопки, вона одразу подумала про Петрика, адже це його мрія, тепер уже реальна мрія, яка повинна здійснитися! Оля одразу зраділа, але розуміла, що Петрик на візку, він не може самостійно пересуватись, самостійно долати відстань. Подорож у Трипілля (Обухівський р-н, Київська обл.), – означає археологічні розкопки, де були молоді люди відчували втому. Але читаючи далі розуміємо, що для таких людей як Петрик не повинно бути ніяких перешкод: «Крісло Петрика зафіксоване спеціальними кріпленнями – певно, бус не вперше везе такого пасажира» [1, с. 29]. Такими фрагментами Є. Пірог засвідчує той факт, що справді люди з обмеженими можливостями мають ті ж самі права, як і звичайні повноцінні особи. Читаючи такі рядки

усвідомлюєш, наскільки важко таким людям адаптуватись в суспільстві, коли відсутня підтримка держави.

Цікаво те, що читаючи книгу далі, читач усвідомлює, що юні археологи поїхали в експедицію. Під час повіствування читачі можуть зануритися в експедицію разом із головними героями твору, бо окрім розповіді представлено фото музею, де перебувають наші герої: «зал Трипільської культури в київському обласному археологічному музеї» [1, с. 32–33] тощо.

Під час експедиції Оля постійно піклувалася про Петрика, допомагала йому з візком: «– Треба відпочити!..– стомлено підхопила, бо тривалі «переваги» з візком таки добряче виснажним. Оля, зауважила собі, що з візком треба щось робити [1, с. 46]. Наявність Петрика на візку уповільнювала їх темпи під час експедиції, однак Оля розуміла, що інакше мрія їх друга не здійсниться. Саме тому була йому увесь час надійним другом, помічником та порадником.

Петрик був досить розумним і допитливим юнаком: «Петрик звик завжди всі звичні для звичайної людини дії проробляти подумки: фізичні, особливості не лишили йому іншого шансу» [1, с. 47]. Коли під час експедиції Оля і Петрик відійшли в бік, вони відчули, що на них сиплеться земля. Їх засипало під землю, ліхтар втрачено, втратила Оля лінзи під час падіння. Але будучи разом, Оля і Петрик не розгубилися. Їх досить швидко врятували, а згодом запросили на екскурсію до м. Гербарія. Наприкінці твору лунає фраза: «Свобода і честь однаково визначальні для всіх людей» [1, с. 72]. А ось на останній сторінці твору читаємо: «Ми самі обираємо швидкість подій у своєму житті!» [1, с. 74].

Твір Євгенії Пірог «Тридцять перший меридіан» – це історія про підлітка на візку, який не хотів сидіти вдома. Через те, що він був обмежений у діях, його мрія могла б не здійснитися в житті. Однак, на шляху хлопця зустрілись гарні люди, і Оля серед них – замріяна, розумна, віддана своїй справі. Головний герой Петрик відчуває себе щасливим та потрібним у суспільстві. Це є головним для будь-якої особистості.

Література

1. Євгенія Пірог «Тридцять перший меридіан». К: Видавничий центр «12». 2018. 84 с.